

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України
Департамент агропромислового розвитку
Херсонської обласної державної адміністрації
Спілка економістів України
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет ім. Григорія Сковороди
Херсонський національний технічний університет
Бердянський університет менеджменту і бізнесу
Полтавська державна аграрна академія
Новокаховський гуманітарний інститут
Київського університету «Україна»
Каховський державний агротехнічний коледж**

Федерація професійних бухгалтерів
та аудиторів України

ДВНЗ «ХДАУ»

Кафедра обліку і оподаткування

ЗБІРНИК ТЕЗ

Всеукраїнської науково-практичної інтернет- конференції

**НАУКОВО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ
АГРАРНОЇ СФЕРИ: ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ І КОНТРОЛЬ**

21-22 листопада 2019 рік

м. Херсон

УДК [657:336.221]:338.43

НЗ4

Науково-економічні аспекти розвитку підприємств аграрної сфери: облік, оподаткування і контроль. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція. - 21-22 листопада 2019 рік – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. - 365 с.

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» (протокол №4 від 22.11.19 р.)

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Кирилов Юрій Євгенович, ректор ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.е.н., професор;

Аверчев Олександр Володимирович, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності ДВНЗ «Херсонський ДАУ» д.с-г. н., професор;

Грановська Вікторія Григорівна, декан економічного факультету ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.е.н., доцент;

Мармуль Лариса Олександрівна, професор кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «Херсонський ДАУ», д.е.н., професор;

Жосан Ганна Володимирівна, помічник з наукової роботи та міжнародної діяльності ДВНЗ «Херсонський ДАУ», к.е.н., доцент;

Ігнатенко Микола Миколайович, завідувач кафедри економіки ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький педагогічний університет імені Григорія Сковороди», д.е.н., професор;

Сарапіна Ольга Андріївна, завідувач кафедри обліку, аудиту і оподаткування Херсонського національного технічного університету, д.е.н., професор

Плаксієнко Валерій Якович, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Полтавської державної аграрної академії, д.е.н., професор;

Скрипник Світлана Валентинівна, в. о. зав. кафедрою обліку і оподаткування, ДВНЗ «Херсонський ДАУ», к.е.н., доцент;

Рунчева Наталія Вікторівна, проректор з наукової роботи Бердянського університету менеджменту і бізнесу, к.е.н., доцент кафедри обліку і фінансів;

Корчагіна Віта Григорівна, проректор з наукової роботи Новокаховського гуманітарного інституту Київського університету «Україна», к.е.н., доцент.

Шевчук Анжела Василівна, викладач-методист, голова циклової комісії обліково-економічних дисциплін Каховського державного агротехнічного коледжу.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори.

@ Херсонський державний аграрний університет, 2019

ЗМІСТ

1. НАУКОВО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Акулов Д.О., Круковська О.В. Дисконтування заборгованості в бухгалтерському обліку	10
Братчук Ю.О., Скрипник С.В. Вплив організаційно-технологічних особливостей видавничої діяльності на облікову систему	13
Буцхригідзе Є.В., Коваль С.В. Крадіжка та псування майна: порядок дій і документальне оформлення	15
Величко А.С., Мармуль Л.О. Базові принципи формування облікової політики для водопровідно-каналізаційного господарства	18
Волковська Л.О. Внутрішній контроль: економічна сутність та місце в системі управління	20
Грибовська Ю. М., Крупа К. П. Облік повернення товару покупцем	23
Грибовська Ю. М., Неженцева Т. О. Відповідальність за неподання фінансової звітності малих підприємств	24
Дерій О. І., Круковська О.В. Облік та оподаткування резерву сумнівних боргів	25
Дерій О.І., Ярова Знецінення запасів: облік та податкові наслідки	28
Дедіков В.О. Пристемський О.С. Казначейське обслуговування бюджетів об'єднаних територіальних громад в Україні	31
Драгота І.П. Шляхи вдосконалення обліку дебіторської заборгованості	33
Карнаушенко А.С. Особливості автоматизації обліку торговельних підприємств	36
Келлер Ю. А. Облікова політика підприємств України	40
Кириченко Ю. О. Порядок проведення інвентаризації	42
Кішканова Т.В. Економічна сутність фінансових результатів у системі бухгалтерського обліку	46
Корінь М. М. Імплементация автоматизованої інформаційної системи обліку в практичну діяльність вітчизняних підприємств	49
Королевич Н.Г., Оганезов И. А. Підвищення ефективності виробництва паливних брикетів і пеллет з костриці льону в республіці Білорусь	51
Кравчук А. О., Андрюшкова С.А. Заробітна плата в економіці України: рівень купівельної спроможності	54
Кравченко В.В. Облік процесу виробництва та постачання	57
Кривицька Є. О. Облік результатів первісного визнання сільськогосподарської продукції у фермерських господарствах	60
Кривицька Є. О. Інформаційні системи і технології бухгалтерського обліку в управлінні підприємством	62
Круковська А. В. Сутність власного капіталу як обліково економічної категорії	64

Куліковський М.М. Основні форми зовнішньоекономічної діяльності та види зовнішньоторговельних операцій	67
Ладигіна Л.В., Пристемський О.С. Готова продукція рослинництва як об'єкт обліку витрат аграрних підприємств	70
Лисенко В. М. Облік послуг мобільного зв'язку	73
Ломако К.П., Коваль С. В. Облік витрат машинно-тракторного парку в аграрних підприємствах	75
Мармуль Л.О., Бадзян І.М. Впровадження управлінського обліку для контролю за рухом і використанням запасів	78
Матвієнко В.П., Скрипник С.В. Впровадження системи управлінського обліку на підприємствах торгівлі	80
Мацак М.С., Грищенко Я.О. Шляхи удосконалення обліку виробництва продукції на аграрному підприємстві	82
Пагул Д.М., Сакун А. Ж. Управлінський аспект обліку витрат операційної діяльності	84
Пашинний А.В., Коваль С.В. Продаж товару із застосуванням тендерних процедур	86
Пінаєва Н. О., Коваль С. В. Сутність позабалансового обліку на прикладі підприємств та банків	88
Пітомець О.С., Пристемський О.С. Організація обліку виробництва продукції рослинництва	90
Романюк В.М. Облік і оподаткування бізнес-процесів на підприємстві	92
Романішина В. В., Скрипник С. В. Податкове адміністрування в формуванні системи розрахунків і платежів	95
Скакун Р. Ю. Оподаткування грошових переказів отриманих із-за кордону	97
Соколова М. П. Організація податкового обліку витрат на створення та функціонування сайтів підприємства	100
Стратієнко М. Ю., Пристемський О. С. Порядок створення й обліку забезпечення на виплату відпусток	103
Стрихар О.Л., Скрипник С.В. Роль контролю в системі управління і облікового забезпечення фінансових результатів	106
Сухорукова О.С., Пристемський О.С. Оподаткування аграрних підприємств	108
Тутов І.В., Пятигорець О.І., Клименко О.Ю. Методичні основи обліку витрат на виробництво продукції рослинництва в аграрних підприємствах	111
Халілова Ф. М. Облік процесу реалізації готової продукції та формування фінансових результатів	114
Храпунова Т. Є. Облік процесу постачання	116
Чебурахов О. А. Групи платників єдиного податку в Україні	119
Черниш Н.С. Особливості оподаткування аграрних формувань за спрощеною та загальною системою	122

Шарандак Н.В., Коваль С.В. Проблеми визначення податкового кредиту при безоплатному отриманні товару від нерезидента	125
Шаруділова О. О. Особливості податкового обліку операцій з виплати дивідендів	127
Шахман К.Г., Коваль С.В. Стягнення матеріальної шкоди із працівника	130
Шестова М.А., Яценко В. Ф. Особливості організації обліку у закладах ресторанного господарства	133
Шестова М. А. Відображення в обліку нотаріальних послуг та оплата послуг адвокатів	135
Юрчик Н.С., Султан В.В. Удосконалення обліку розрахунків за виплатами працівникам в сільськогосподарських підприємствах	137
Ярмоленко Г.Є., Пристемський О.С. Організація обліку та аудиту основних засобів на підприємствах	140
2. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РОЗВИТКУ КОНТРОЛЮ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Андрієць Т.Г., Пристемський О.С. Формування фінансових результатів як засіб підвищення прибутковості підприємства	143
Ашмаріна І. С., Круковська О.В. Формування і використання прибутку підприємства	146
Бакуменко Т.О. Контроль за організацією розрахунково-касового обслуговування в банку	149
Бубир І.В. Термін корисного використання основних засобів як елемент облікової політики підприємства	151
Груненко Д. О., Круковська О.В. Основний засіб амортизовано, а залишкова вартість - нуль: як бути?	154
Гуртовенко А.В., Ковтун В.А. Характеристики та структура ресурсного потенціалу аграрних підприємств	157
Дяченко Т.А., Ковтун В.А. Фінансові інструменти як різновид біржових товарів	161
Ігнатенко М. М., Леваєва Л. Ю., Цибуля Р. В. Управління соціально-економічним потенціалом аграрних підприємств	164
Коваль С.В. Відповідальність суб'єктів аудиту: шляхи забезпечення	166
Колодяжна Т.В. Об'єкт як важливий елемент оцінки вартості компанії	169
Кофанова О.В. Перебудова автотранспортного комплексу України в контексті спрямування країни до ЄС	172
Кривицька Є. О. Перспективи та особливості бухгалтерського обліку в комп'ютерному середовищі	175
Криворучко Г.В. Бюджетування, що орієнтоване на результат, як базис до контролю та аналізу в системі управління підприємством	177
Ларіна А.О., Сакун А. Ж. Система внутрішнього аудиту розрахункових операцій	180
Мельниченко М. Г. Безтарифна система оплати праці: сутність, доцільність та переваги застосування	182

Коваль С.В., к.е.н., доцент
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
м. Херсон

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ АУДИТУ: ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відповідальність аудиторських фірм одним із найбільш актуальних питань за сучасних умов, оскільки саме відповідальність є найбільш реальним способом підвищення якості аудиту та інших послуг аудиторських фірм. Недоліком чинного законодавства, що регулює проведення аудиту в Україні, є відсутність в ньому прямих положень щодо відповідальності аудиторських фірм за якість аудиту. Контроль за якістю аудиту покладено на Аудиторську палату України, а заходом відповідальності за неякісний аудит є лише стягнення у вигляді попередження, призупинення дії сертифікату на строк до одного року чи анулювання, або виключення таких фірм із Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності.

Разом з тим, розвиток ринку послуг аудиторських фірм вимагає встановлення відповідальності за неякісний аудит не лише перед Аудиторською палатою України, а й в першу чергу перед третіми особами – користувачами підтвердженої аудиторами фінансової звітності.

Зарубіжні вчені С. Діпіаза, Р. Екклз зазначають, що в перспективі метою відповідальності є “загальна культура відповідальності. Це майбутнє корпоративної звітності. Це фундамент довіри суспільства” [1, с. 205].

Директор однієї з аудиторських фірми Ю.О. Кіларо зазначає: “за часів обов'язкового аудиту деякі фірми зловживали існуючим станом, але ні Рада САУ, ні Аудиторська палата не вжили конкретних рішучих дій, обмежуючись лише констатацією факту таких зловживань” [2, с. 4]. Погоджуємося з думкою В.Я. Нусинова, Н.Н. Кругло, Е.В. Лукашенко, які зазначають: “Одна з головних відмінних рис професійного аудитора – це його розуміння відповідальності перед користувачами, клієнтами і колегами” [3, с. 9].

Через відсутність визначення у вітчизняному законодавстві відповідальності аудиторів та аудиторських фірм за неякісний аудит поширеними є факти порушення законодавства та банкрутств підприємств України, після перевірки яких аудиторські фірми не зазначили в своїх аудиторських висновках жодних застережень користувачам такої звітності.

Аудитор повинен не лише висловлювати думку про достовірність показників фінансової звітності, а й судячи про зазначені вище дані, нести відповідальність за неї та застерігати користувачів аудиторських висновків у разі ймовірного банкрутства підприємства, що вимагає інших підходів щодо визначення відповідальності аудитора. І хоча до завдань аудиторів не входить встановлення ймовірності банкрутства підприємства, слід зауважити, що вони підтверджують достовірність фінансової звітності, якою потім користуються керівники, інвестори, кредитори, акціонери та приймають на підставі неї

управлінські рішення.

У результаті проведених досліджень встановлено, що наведені концепції не знаходять застосування на практиці, оскільки в Україні така система відповідальності аудитора перед замовником і третіми особами є відсутньою. Договір на проведення аудиту укладається між замовником та аудиторською фірмою, а треті особи – користувачі фінансової звітності – у процесі укладання договору на проведення аудиту участі не приймають (рис. 1).

*В договорі сторони можуть передбачити відповідальність сторін

**Треті особи не приймають участі в укладанні договору на проведення аудиту

Рис. 1. Визначені межі відповідальності аудитора за проведений аудит перед третіми особами

На підставі рис.1 можна сформулювати такі суперечливі положення чинного законодавства. По-перше, підприємство-замовник у сучасних умовах господарювання, як правило, не передбачає відповідальності аудитора в договорі, оскільки воно є зацікавленою стороною у проведенні аудиту та отриманні позитивного висновку про його фінансову звітність. В договорах, які укладаються між аудиторськими фірмами та замовниками, переважно відсутній розділ “Відповідальність сторін”. У них передбачається лише відповідальність аудитора щодо правильності нарахування та сплати податків до бюджету. Жодного положення про відповідальність перед третіми особами не передбачено.

Переважна більшість вчених притримується думки про необхідність покриття аудиторами збитків, завданих своїми діями користувачам їх аудиторських висновків, але на законодавчому рівні питання відповідальності аудитора перед третіми особами є неврегульованим. Проблеми пов’язані з тим, що при обов’язковому аудиті аудитор покликаний не допомогти підприємству, як це робиться при наданні інших послуг, а підтвердити достовірність фінансової звітності для того, щоб її користувачі мали змогу прийняти правильні рішення. Саме це зумовлює відповідальність аудитора перед третіми особами за надання недостовірної інформації.

Для вирішення зазначених проблем пропонуємо зафіксувати право третіх осіб аудиту, які понесли збитки через неякісний аудит, пред'являти судовий позов до аудиторської фірми та отримувати компенсацію збитків в повному обсязі.

По-третє, збитки через недостовірну, фальсифіковану звітність несе не підприємство-замовник аудиту, а користувач фінансової звітності, яка підтверджена аудитором. Слід відмітити, що треті особи є найменш захищеними в недоотриманні доходів від контрагента, достовірність звітності якого підтверджувалася аудитором.

З наведеного вище зрозуміло, що в Україні відсутній досвід ведення судових справ проти аудиторів. Остаточного вирішення для аудиторської діяльності є також питання контролю якості послуг аудиторських фірм. Тому практично немає випадків порушення судових справ проти аудиторів, в той час як закордоном, з процитованого вище, така практика існує. Є немало країн, в яких за допущену недбалість при проведенні аудиту передбачається покриття аудиторськими фірмами збитків в повному обсязі.

Деякі автори ставлять проблеми, але не пропонують шляхів їх вирішення. Так, не вирішено питання перед ким несе відповідальність аудитор; у закордонній практиці – це власники підприємства, адміністрація, зовнішні користувачі. По суті це питання про те, хто має право висувати судовий позов аудиторській організації: тільки клієнт, який уклав з нею договір на проведення аудиту і незадоволений виконанням договору, чи будь-який користувач аудиторського висновку.

Для виникнення професійної відповідальності аудитора стосовно до клієнта або фірми, на якій він працює, необхідна наявність наступних умов: невиконання або неналежне виконання аудитором своїх обов'язків; наявність збитків у замовника або ж у користувача підтвердженої аудитором фінансової звітності; причинно-наслідкового зв'язку між діями аудитора та завданими збитками. Аудитор повинен нести відповідальність за умови настання однієї з наступних подій: є ряд конкретних фактів, які доводять неправдивість представленої фінансової звітності та аудиторського висновку; є інформація про безпідставність наданого аудиторського висновку; аудитор ігнорував реальні дані при формуванні думки про фінансову звітність.

Список використаних джерел

1. Дипиаса С.(младший), Экклз Р. Будущее корпоративной отчетности. Как вернуть доверие общества. М.: Альпина Паблишер, 2003. 212 с.
2. Петрович О. Аудит вчера и сегодня. *Всё о бухгалтерском учёте*. 1998. № 32. С. 4-6.
3. Нусинов В.Я., Круглая Н.Н., Лукашенко Е.В. Классификация видов ответственности аудиторов и меры снижения их последствий. *Профессиональная ответственность аудитора: Сборник материалов Третьей Днепропетровской межрегиональной научно-практической конференции. Тезисы докладов*. Под ред. М.Л. Крапивка. Днепропетровск, 19-20 сентября 2003. Кривой Рог: Минерал, 2003. С. 9-10.